

ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับความรู้ การใช้ประโยชน์ กับความพึงพอใจ
การเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online learning) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Correlations among HCU Undergraduates' Academic Exposure,
Utilization, and Satisfaction of e-learning

ทวีโชค เอี่ยมจรูญ (Taveepook Eiamcharoon)

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Faculty of Liberal Arts, Huachiew Chalermprakiet University

Received: November 16, 2019, Revised: March 8, 2020, Accepted: March 13, 2020

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับความรู้ การใช้ประโยชน์ กับความพึงพอใจการเรียนรู้แบบออนไลน์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดรับความรู้ การใช้ประโยชน์ กับความพึงพอใจการเรียนรู้แบบออนไลน์ ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับความรู้กับการใช้ประโยชน์ ความสัมพันธ์การเปิดรับความรู้ การใช้ประโยชน์ กับความพึงพอใจการเรียนรู้แบบออนไลน์ และศึกษาเปรียบเทียบการเปิดรับความรู้ การใช้ประโยชน์ที่มีต่อความพึงพอใจการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่วิเคราะห์จากนักศึกษา 13 คณะวิชา กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ระดับปริญญาตรี 13 คณะ จำนวน 400 คน ได้รับแบบสอบถามตอบกลับคืนมา จำนวน 400 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่ใช้ในการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 91.3 และไม่มี คิดเป็นร้อยละ 8.8 และใช้ e-learning จากที่พักของนักศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.5 รองลงมา คือ มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 34.0 ร้านอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 3.5 และอื่น ๆ เช่น อินเทอร์เน็ตของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 3.0 ตามลำดับ นอกจากนี้แหล่งที่นักศึกษาใช้ e-learning ในมหาวิทยาลัยมากที่สุด ได้แก่ โต๊ะที่นั่งตามอาคารต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 49.0 รองลงมา คือ อื่น ๆ เช่น ห้องเรียน โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต หอพักนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 16.8 ศูนย์คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 14.5 โรงอาหาร คิดเป็นร้อยละ 14.5 ห้องคอมพิวเตอร์ประจำคณะ คิดเป็นร้อยละ 5.0

ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับความรู้กับความพึงพอใจการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ความสัมพันธ์มีค่าเท่ากับ 0.687 อยู่ในระดับปานกลาง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีความสัมพันธ์เชิงบวก ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับความรู้กับการใช้ประโยชน์กับความพึงพอใจการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ความสัมพันธ์มีค่าเท่ากับ 0.810 อยู่ในระดับสูง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีความสัมพันธ์เชิงบวก ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับความรู้กับการใช้

ประโยชน์ ที่มีต่อความพึงพอใจการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ความสัมพันธ์มีค่าเท่ากับ 0.784 อยู่ในระดับสูง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีความสัมพันธ์เชิงบวก

เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่วิเคราะห์จากนักศึกษา คณะวิชาต่าง ๆ ด้านเนื้อหา ด้านการนำเสนอภาพ สี ตัวอักษรและเสียงประกอบ ด้านแบบทดสอบและประเมินผล และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่วิเคราะห์จากนักศึกษา 13 คณะ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) แล้วกลับไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ ไม่พบรายคู่คณะวิชาใดที่มีความพึงพอใจการเรียนรู้แบบออนไลน์ ด้านเนื้อหา ด้านการนำเสนอภาพ สี ตัวอักษรและเสียงประกอบ ด้านแบบทดสอบและประเมินผล และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การเปิดรับความรู้ การใช้ประโยชน์ ความพึงพอใจ การเรียนการสอนแบบออนไลน์, การเรียนทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (อีเลิร์นนิ่ง)

Abstract

The research on correlations among HCU undergraduates' academic perception, utilization, and satisfaction of e-learning is a quantitative study. Its objectives are, to examine the students' satisfaction with e-learning, their academic perception and utilization of e-learning, to analyze correlations among their academic perception, utilization, and satisfaction, and, to compare the academic perception and the utilization to the satisfaction, based on a sample of 400 HCU undergraduates in 13 faculties. 400 copies of the questionnaires had been distributed and 400 copies (100%) were answered.

The result revealed that most of the students (91.3%) have their own personal computers, and the locations where they use e-learning platform most frequently (59.5%) are the places they live, followed by the university (34%), internet cafés (3.5%), and other places (3%) respectively. At university, the most popular area for e-learning participation is at tables available around university buildings (49%), followed by classrooms and dormitories (16.8%), computer labs of the university (14.5%), canteens (14.5%), and computer labs of their faculties (5%) respectively.

The academic perception is positively related to the satisfaction of e-learning at a significance level of 0.01, with moderate correlation ($r = 0.687$).

The utilization is positively related to the satisfaction of e-learning at a significance level of 0.01, with high correlation ($r = 0.810$).

The academic perception together with the utilization is positively related to the satisfaction of e-learning at a significance level of 0.01, with high correlation ($r = 0.784$).

In comparison, among the students in 13 faculties, the levels of satisfaction of e-learning in aspects of contents, presentation, test & evaluation, and equipment are different at a significance level of 0.05. Nevertheless, according to the paired comparison by Scheffe's method, there are no significant differences.

Keywords: Academic Exposure, Utilization, Satisfaction of e-learning, Online learning

บทนำ

ปัจจุบันนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตของมนุษย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนทุกระดับของการศึกษา โดยมีการนำมาใช้งานกันอย่างแพร่หลายทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน การทำงาน เพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนการดำเนินงาน เพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน อีกทั้งนวัตกรรมและเทคโนโลยีปัจจุบันมีความก้าวหน้าเป็นอย่างมาก ทำให้ข้อมูลหรือข่าวสารต่าง ๆ แพร่กระจายได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต้องอาศัยทรัพยากรบุคคลซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการผลักดัน และขับเคลื่อนกลไกต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุนี้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตจึงมีบทบาทกับวิถีชีวิตและความเป็นอยู่มากขึ้นทุกวัน สถาบันการศึกษาทุกแห่งให้ความสนใจในเรื่องนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา การใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็น การเรียนการสอนในปัจจุบันจึงเปลี่ยนสภาพไปมาก นักศึกษา ครูอาจารย์มีความจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีเครือข่ายคอมพิวเตอร์ประกอบการเรียนการสอนด้วยกันทั้งสิ้น ซึ่งการเรียนการสอนก็เหมือนกับธุรกิจทั่วไปที่ต้องปรับตัวให้ทันกับการแข่งขัน ปัจจุบันมีแหล่งความรู้เกิดขึ้นมากมาย มีสิ่งที่จะต้องใช้อประกอบการเรียนการสอนจำนวนมาก ทำอย่างไรจึงจะลงทุนทางด้านศึกษาน้อยแต่ได้ผลตอบแทนสูง การเพิ่มผลผลิตและประสิทธิภาพการเรียนรู้จะอย่างไร การเรียนรู้สมัยใหม่ต้องใช้เวลาน้อยลงและเรียนรู้ได้เร็วขึ้น มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่าง ๆ ร่วมกัน รวมถึงการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันด้วย ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบันตอบสนองต่อการประยุกต์เข้ากับการเรียนการสอนได้อย่างดี ซึ่งลักษณะของ e-learning เป็นหนทางหนึ่งของการพัฒนากำลังคนด้านการสร้างการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนและทบทวนบทเรียนอะไรก็ได้ เรียนเวลาใดก็ได้ตามความเหมาะสม ผู้เรียนจะมีความเป็นอิสระและคล่องตัวกับการเรียนรู้ ซึ่งระบบ e-learning จะทำให้ลดเวลาการเรียนรู้ได้มากขึ้นและลดค่าใช้จ่ายน้อยกว่าระบบการเรียนการสอนแบบเดิม ถึงแม้การใช้ e-learning ในสถาบันการศึกษาและองค์กรต่าง ๆ ได้มีความต้องการสูงมากขึ้นและมีสภาพการขยายตัวมากขึ้น โดยเฉพาะการเรียนการสอนผ่านทางอินเทอร์เน็ตจะเป็นเป้าหมายที่สำคัญสำหรับสถาบันการศึกษาต่อไป

พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ในหมวดที่ 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ที่มุ่งเน้นภาครัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปอื่นเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมตามความจำเป็น รัฐส่งเสริมสนับสนุนให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและพัฒนาแบบเรียน ตำรา สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์และ

เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยจัดให้มีเงินสนับสนุนและเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำให้ได้ อันจะนำไปสู่การแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ให้มีการระดมทุน เพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจากเงินอุดหนุนของรัฐ ค่าสัมปทานและผลกำไรที่ได้จากการดำเนินกิจการด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ และโทรคมนาคมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชน รวมทั้งให้มีการลดอัตราค่าบริการเป็นพิเศษในการใช้เทคโนโลยี โดยมีหน่วยงานกลาง ทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนส่งเสริม และประสานการวิจัย การพัฒนาและการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, ม.ป.ป.)

จากมาตรการในด้านต่าง ๆ ที่กล่าวมาทำให้สถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนให้ความสนใจการใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาในการผลิตสื่อวัตกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพที่สามารถสนับสนุนการเรียนรู้ที่คาดว่าจะสามารถเพิ่มผลผลิตและประสิทธิภาพของการเรียนรู้ได้อย่างไม่มีขีดจำกัด ทั้งในมิติของเวลาและสถานที่ของแต่ละสถาบันการศึกษา ซึ่งหมายถึงการปรับตัวให้ทันกับการแข่งขันทางการศึกษา ดังนั้นรูปแบบการเรียนแบบออนไลน์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการเรียนรู้ที่สำคัญว่าด้วยเรื่องเทคโนโลยีการศึกษา การให้อ่านและเครื่องมือแก่ผู้เรียนในการเข้าสู่ความรู้ได้ด้วยตนเองในลักษณะที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางด้วย

ครู ผู้ที่มีบทบาทในด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ครูต้องจัดกระบวนการเรียนการสอนสร้างบรรยากาศพร้อมทั้งสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข โดยต้องมีจิตวิญญาณความเป็นครู รักการสอน ดูแลใส่ใจผู้เรียน สามารถให้คำปรึกษาที่ดีแก่ผู้เรียน มีใจยุติธรรม ส่งเสริมการเรียนรู้ทางการเรียนและทักษะชีวิต นอกจากบทบาทดังกล่าวข้างต้นแล้ว ครูในยุคปัจจุบันต้องมีความสามารถในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้เป็นตัวกระตุ้นในการจัดการเรียนการสอนในฐานะที่เป็น Technology-driven Learning ตามนโยบายด้านการพัฒนาการศึกษาของประเทศที่เน้นให้นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิรูปการศึกษา โดยมุ่งให้ครูใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ยกระดับขีดความสามารถด้าน ICT (Information and Communication Technology) และนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนรู้ ส่งผลให้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การแลกเปลี่ยนความรู้ แนวคิดและประสบการณ์ผ่านสื่อออนไลน์ สามารถทำได้สะดวกรวดเร็วและครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วโลก ทำให้มีการพัฒนาการให้บริการทางการศึกษาเรียนรู้ ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปโดยไม่มีข้อจำกัดในด้านเนื้อหา เวลา และสถานที่

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมีการใช้ระบบการเรียนการสอนรูปแบบ e-learning สามารถออนไลน์ที่มีลักษณะแบบโมเดลอะซิงโครนัส (Asynchronous) คือ เป็นการสร้างกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตลอด 24 ชั่วโมงทุกวัน ระบบการเรียนการสอนแบบนี้ไม่จำเป็นต้องนัดกำหนดเวลา สถานที่ แต่ให้ตัวระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นตัวช่วยในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งเป็นระบบการเรียนการสอนผ่านเว็บมีเนื้อหาเรียนและเครื่องมือที่ช่วยในการเรียนการสอนอยู่บนเว็บไซต์ ผู้สอนสามารถสร้างโฮมเพจประจำวิชา และให้ผู้เรียนของตนเองเข้ามาเรียนรู้แบบออนไลน์ตามความต้องการ ส่วนระบบอีเมลเป็นเครื่องมือที่จะช่วยในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และ

ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยตนเอง และยังมีกระดานสนทนาในการแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อคิดเห็น รูปแบบของการเรียนการสอนที่มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติจะเป็นลักษณะของ Open Source ซอฟต์แวร์ที่ผู้ใช้ไม่ต้องจ่ายค่าลิขสิทธิ์ โดยมีระบบ Learning Management System (LMS) ระบบจัดการการเรียนรู้เป็นซอฟต์แวร์ที่ทำหน้าที่บริหารจัดการการเรียนการสอนผ่านเว็บ ซึ่งมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติใช้เครื่องมือในการสร้างระบบ e-learning ของสถาบัน คือ Moodle เป็นระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ที่ได้รับความนิยมในการนำมาพัฒนาต่อยอดในองค์กรต่าง ๆ การใช้งาน e-learning ในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จะใช้สำหรับสนับสนุนในการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ โดยผู้ใช้งานจะเป็นนักศึกษา โดยอาจารย์ประจำวิชาจะเป็นผู้จัดทำข้อมูลภายใน e-learning ระบบบริหารจัดการการเรียนการสอน (Learning Management System) โดยใช้โปรแกรม Moodle ด้วยคุณสมบัติเด่นหลากหลายประการ เช่น โปรแกรมมีความสามารถสูง มีโมดูลกิจกรรมใช้งานจำนวนมาก จึงตอบโจทย์สำหรับองค์กรที่ต้องการทำระบบอีเลิร์นนิ่งแทบทุกองค์กร ส่วนการติดต่อผู้ใช้งาน (User Interface) ใช้งานง่ายต่อการเรียนรู้ และสำหรับผู้ใช้งานรายใหม่ เป็นซอฟต์แวร์ที่พัฒนาขึ้นในแนว Open Source มีลิขสิทธิ์แบบ GPL (General Public License) ผู้ใช้งานสามารถดาวน์โหลดไปติดตั้งใช้งานฟรีโดยไม่ต้องเสียค่าลิขสิทธิ์แต่อย่างใด ยังสามารถติดตั้งได้ทุกระบบปฏิบัติการไม่ว่าจะเป็น Windows, Linux, FreeBSD, Solaris, MacOS X สามารถรองรับฐานข้อมูลหลากหลาย อาทิ MySQL, MS SQL Server, Oracle และรองรับการใช้งานมากกว่า 60 ภาษา รวมทั้งภาษาไทย ทั้งนี้ยังมีเว็บไซต์ให้คำปรึกษาจำนวนมากเนื่องจากมีหน่วยงานที่ใช้งานอยู่กว่า 1,000 เว็บไซต์ พร้อมทั้งรองรับมาตรฐานอีเลิร์นนิ่งกลาง (SCORM) มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติจัดให้มีคณะวิชาที่เปิดทำการเรียนการสอนหลักสูตรต่าง ๆ ทั้งในระดับปริญญาตรี โท เอก จำนวน 13 คณะวิชา และมีรายวิชาที่สามารถเปิดสอนได้แล้วของสถาบันในระบบ e-learning จำนวน 696 รายวิชา จากรายวิชาทั้งหมดจำนวน 822 รายวิชา และมีจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนมากกว่า 10,000 คนขึ้นไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงได้นำมาทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับความรู้ การใช้ประโยชน์ กับความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เพื่อจะได้ทราบถึงความสัมพันธ์ การเปิดรับความรู้และการใช้ประโยชน์ ที่มีต่อความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์มีผลอย่างไร เพื่อจะนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (e-learning) ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับความรู้กับความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ประโยชน์กับความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์การเปิดรับความรู้ การใช้ประโยชน์ กับความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่วิเคราะห์จากนักศึกษาคณะวิชาต่าง ๆ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับความรู้ การใช้ประโยชน์ กับความพึงพอใจการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ” โดยการศึกษาครั้งนี้ มีระเบียบวิธีการวิจัย ดังนี้

ก) ประชากร

ประชากรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 – 6 จำนวน 13 คณะ ได้แก่ คณะเภสัชศาสตร์ คณะกายภาพบำบัด คณะพยาบาลศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะการแพทย์แผนจีน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม คณะบริหารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม คณะนิติศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ และคณะภาษาและวัฒนธรรมจีน ประจำปีการศึกษา 2561 มีจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 8,036 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 กันยายน 2561)

ข) กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2561 และเลือกใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) อย่างเป็นสัดส่วนประชากรโดยอาศัยหลักความน่าจะเป็น (Probability sampling) ทำได้โดยนำประชากรมาแบ่งเป็นกลุ่มย่อยแล้วเลือกตัวอย่างจากแต่ละกลุ่มตามสัดส่วนประชากร ขนาดกลุ่มตัวอย่างมีนักศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 381 คน แต่ผู้วิจัยจะศึกษาจำนวนเต็มเป็น 400 คน กรณีที่ประชากรมีจำนวนแน่นอน (Finite population) ตามวิธีของ Yamane (1973) ได้คิดสูตรที่ใช้ในการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาจากเอกสาร ข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับความรู้ การใช้ประโยชน์ กับความพึงพอใจการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 400 ฉบับ มี 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ คณะที่กำลังศึกษา ปีที่ศึกษา คอมพิวเตอร์ส่วนตัว และการใช้ e-learning

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการเปิดรับความรู้การเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 19 ข้อ ประกอบด้วย

(1) ด้านแสวงหาข้อมูล เกี่ยวกับการหาข้อมูลของรายวิชาที่ต้องการศึกษาอย่างละเอียด ความกระตือรือร้น สมัครเป็นสมาชิกของเว็บไซต์ ศึกษาจากหลาย ๆ เว็บไซต์เพื่อเป็นตัวเลือก เป็นต้น

(2) ด้านการเปิดรับข้อมูล เกี่ยวกับคำแนะนำรายวิชาที่ศึกษา ใน e-learning ก่อนลงทะเบียนเรียน เปิดรับข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาซึ่งเป็นการนำเสนอ Powerpoint เนื้อหาซึ่งเป็นรายละเอียดกิจกรรมการเรียนการสอนตามที่อาจารย์ผู้สอนมอบหมาย เป็นต้น

(3) ด้านการเปิดรับประสบการณ์ เกี่ยวกับค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้ที่เคยศึกษารายวิชาที่ทำนลงทะเบียนเรียนทางสื่อออนไลน์ สนับสนุนการตัดสินใจลงทะเบียนเรียน นำข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ

รายวิชาที่ศึกษาไปสนทนากับผู้อื่นในสังคม และเปิดรับข้อมูลข่าวสารในสื่อออนไลน์เพื่อนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการนำเสนอรายงาน เป็นต้น

แบบสอบถามตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้สร้างข้อคำถามขึ้นด้วยตนเองให้ครอบคลุมเนื้อหา โดยใช้แนวคิดเปิดรับข่าวสารโดยจำแนกตามพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร คือ การแสวงหาข้อมูล มีข้อคำถาม 8 ข้อ การเปิดรับข้อมูล มีข้อคำถาม 6 ข้อ และด้านการเปิดรับประสบการณ์ มีข้อคำถาม 4 ข้อ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุระดับการเปิดรับความรู้เป็นระดับ 5, 4, 3, 2, 1 ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน และแบบวัดมีจำนวน 18 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์การเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 16 ข้อ ประกอบด้วย

(1) ด้านสื่อเสริม ศึกษาเนื้อหาได้จากเอกสารประกอบการสอน จากวีดิทัศน์ (Video) ตำรา หนังสือ อาจารย์หรือผู้สอนเพียงต้องการใช้ e-Learning เป็นอีกหนึ่งทางเลือกสำหรับผู้เรียนในการเข้าถึงเนื้อหา ผู้เรียนติดตามเนื้อหาบทเรียนของแต่ละรายวิชาในกรณีที่ไม่ทัน เพื่อให้ผู้เรียนผ่อนคลายความตึงเครียด หรือเพื่อความบันเทิง เป็นต้น

(2) ด้านสื่อเติม เกี่ยวกับนอกจากการบรรยายในห้องเรียนแล้ว ผู้สอนยังออกแบบเนื้อหาให้เข้าไปศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติมจาก e-learning การผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบออนไลน์ และการเรียนในห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม เนื้อหาจาก e-learning เพื่อนำมาทำกิจกรรมในชั้นเรียนตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้สอน เช่น ประชุมกลุ่ม ทดสอบ เป็นต้น

(3) ด้านสื่อหลัก เกี่ยวกับการศึกษาเนื้อหาจาก e-learning ด้วยตนเองทั้งหมด นำข้อมูล ผู้สอน หรือผู้เชี่ยวชาญจะเป็นเพียงผู้ให้คำปรึกษา หรือแนะนำในการเรียนการสอน ทำการทดสอบแต่ละรายวิชาระหว่างเรียนเพื่อทบทวนในสิ่งที่เรียนรู้จากบทเรียน e-learning สร้างความสัมพันธ์หรือปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ผู้สอนด้วยกันใน e-learning เช่น ทำการบ้าน กระดานสนทนา ห้องสนทนา เป็นต้น

แบบสอบถามตอนที่ 3 ผู้วิจัยได้สร้างข้อคำถามขึ้นด้วยตนเองให้ครอบคลุมเนื้อหา โดยใช้แนวคิดการนำ e-learning ไปใช้ประกอบการเรียนการสอนสามารถทำได้ 3 ลักษณะ คือ สื่อเสริม มีข้อคำถาม 5 ข้อ สื่อเติม มีข้อคำถาม 4 ข้อ และสื่อหลัก มีข้อคำถาม 7 ข้อ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุระดับการใช้ประโยชน์การเรียนรู้แบบออนไลน์เป็นระดับ 5, 4, 3, 2, 1 ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน และแบบวัดมีจำนวน 16 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 24 ข้อ ประกอบด้วย

(1) เนื้อหา เกี่ยวกับบทเรียนการสอนผ่าน e-learning มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่แจ้งกับผู้เรียน ลำดับเนื้อหาเรียงจากง่ายไปหายาก ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา ปริมาณของเนื้อหา มีความเหมาะสม เป็นต้น

(2) ด้านการนำเสนอด้วยภาพ สี ตัวอักษรและเสียงประกอบ เกี่ยวกับขนาดของภาพที่ใช้ประกอบการเรียนมีความเหมาะสมกับเนื้อหา ภาพเคลื่อนไหวที่ใช้ประกอบการเรียน สีของภาพและกราฟิก โดยภาพรวม ขนาดของตัวอักษรมีความเหมาะสมกับหน้าจออ่านง่าย สีของตัวอักษร และพื้นหลังของบทเรียนโดยภาพรวม เสียงบรรยายที่ใช้ประกอบในบทเรียน เป็นต้น

(3) ด้านแบบทดสอบ และประเมินผล เกี่ยวกับแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับบทเรียน คำถามมีความชัดเจน มีความเหมาะสมกับเนื้อหา ความยากง่ายของแบบทดสอบเหมาะสมกับผู้เรียน สรุปผลคะแนนทำแบบเรียนด้วยความรวดเร็ว และชัดเจน เป็นต้น

(4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารผ่านสื่อ e-learning ระหว่างกลุ่ม มีความเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนในปัจจุบัน ความเหมาะสมของเนื้อหาในการเรียนเมื่อใช้ผ่านสมาร์ทโฟน ความง่ายต่อการใช้งานของสื่อ e-learning และสะดวกในการเข้าใช้งาน เป็นต้น

แบบสอบถามตอนที่ 4 ผู้วิจัยได้สร้างข้อคำถามขึ้นด้วยตนเองให้ครอบคลุมเนื้อหา โดยใช้แนวคิดความพึงพอใจที่ได้รับจากการใช้บริการเว็บไซต์ ที่ผู้ใช้สื่อเลือกใช้บริการและความต่อเนื่องในการใช้บริการทำให้เกิดความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในองค์ประกอบของ e-learning คือ เนื้อหา มีข้อคำถาม 5 ข้อ การนำเสนอด้วยภาพ สี ตัวอักษรและเสียงประกอบ มีข้อคำถาม 9 ข้อ แบบทดสอบ และประเมินผล มีข้อคำถาม 6 ข้อ และสิ่งอำนวยความสะดวก มีข้อคำถาม 4 ข้อ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุระดับความพึงพอใจการเรียนรู้แบบออนไลน์เป็นระดับ 5, 4, 3, 2, 1 ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน แบบวัดมีจำนวน 24 ข้อ

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับความรู้ การใช้ประโยชน์ กับความพึงพอใจการเรียนรู้แบบออนไลน์ (e-learning) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง สรุปผลได้ว่า จำนวนนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 294 คน คิดเป็นร้อยละ 73.5 และเพศชายจำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 ตามลำดับ โดยแยกออกเป็นคณะต่าง ๆ ได้แก่ คณะศิลปศาสตร์ ร้อยละ 13.3 คณะเกษตรศาสตร์ ร้อยละ 6.5 คณะนิเทศศาสตร์ ร้อยละ 4.5 คณะกายภาพบำบัด ร้อยละ 5.5 คณะบริหารธุรกิจ ร้อยละ 24.0 คณะพยาบาลศาสตร์ ร้อยละ 8.3 คณะนิติศาสตร์ ร้อยละ 1.3 คณะการแพทย์แผนจีน ร้อยละ 7.0 คณะภาษาและวัฒนธรรมจีน ร้อยละ 8.3 คณะเทคนิคการแพทย์ ร้อยละ 7.0 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 4.0 คณะสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 7.5 และคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ร้อยละ 3.0 ในเรื่องระดับชั้นปีของนักศึกษานั้น เป็นไปตามสัดส่วนของนักศึกษาแต่ละคณะวิชาตามที่ผู้วิจัยกำหนด ดังนี้ ชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 9.3 ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 25.0 ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 38.5 ชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 26.8 ชั้นปีที่ 5 ร้อยละ 0.5 และนักศึกษามีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่ใช้ในการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 91.3 และไม่มี คิดเป็นร้อยละ 8.8 ส่วนใหญ่นักศึกษาใช้ e-learning จากที่พักของนักศึกษามากที่สุด จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 59.5 รองลงมา คือ มหาวิทยาลัย จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 ร้านอินเทอร์เน็ต จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 และ อื่น ๆ เช่น อินเทอร์เน็ตของตนเอง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ตามลำดับ สถานที่สำหรับนักศึกษาใช้ E-Learning ในมหาวิทยาลัยมากที่สุด ได้แก่ โต๊ะที่นั่งตามอาคารต่าง ๆ จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 49.0 รองลงมา คือ อื่น ๆ เช่น ห้องเรียน โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต หอพักนักศึกษา จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 ศูนย์คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 โรงอาหาร จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 ห้องคอมพิวเตอร์ประจำคณะ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0

2. ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการเปิดรับความรู้การเรียนรู้แบบออนไลน์ในด้านการแสวงหาข้อมูลด้านการเปิดรับข้อมูล และด้านการเปิดรับประสบการณ์ คือ

1) ด้านการแสวงหาข้อมูลของนักศึกษา ในภาพรวมพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} = 3.67$) ใน 9 ตัวแปรย่อย และเมื่อพิจารณาแยกเป็นตัวแปรย่อย ๆ จะมีตัวแปรการแสวงหาข้อมูลอยู่ในระดับมาก 7 ตัวแปรย่อย และระดับปานกลาง 1 ตัวแปรย่อย

2) ด้านการเปิดรับข้อมูลของนักศึกษา ในภาพรวมพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} = 3.72$) ใน 6 ตัวแปรย่อย และเมื่อพิจารณาแยกเป็นตัวแปรย่อย ๆ จะมีตัวแปรการเปิดรับข้อมูลอยู่ในระดับมาก 6 ตัวแปรย่อย

3) ด้านการเปิดรับประสบการณ์ของนักศึกษา ในภาพรวมพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} = 3.61$) ใน 4 ตัวแปรย่อย และเมื่อพิจารณาแยกเป็นตัวแปรย่อย ๆ จะมีตัวแปรที่การเปิดรับประสบการณ์อยู่ในระดับมาก 4 ตัวแปรย่อย

3. ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์การเรียนรู้แบบออนไลน์ ในด้านสื่อเสริม สื่อเต็ม และสื่อหลัก คือ

(1) การใช้ประโยชน์การเรียนรู้แบบออนไลน์เพื่อเป็นสื่อเสริม โดยภาพรวมพบว่าส่วนใหญ่จะอยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} = 3.80$) ใน 5 ตัวแปรย่อย และเมื่อพิจารณาแยกเป็นตัวแปรย่อย ๆ จะมีตัวแปรสื่อเสริมอยู่ในระดับมาก 5 ตัวแปรย่อย

(2) การใช้ประโยชน์การเรียนรู้แบบออนไลน์เพื่อเป็นสื่อเต็ม โดยภาพรวมพบว่าส่วนใหญ่จะอยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} = 3.75$) ใน 4 ตัวแปรย่อย และเมื่อพิจารณาแยกเป็นตัวแปรย่อย ๆ จะมีตัวแปรสื่อเต็มอยู่ในระดับมาก 4 ตัวแปรย่อย

(3) การใช้ประโยชน์การเรียนรู้แบบออนไลน์เพื่อเป็นสื่อหลัก โดยภาพรวมพบว่าส่วนใหญ่จะอยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} = 3.56$) ใน 7 ตัวแปรย่อย และเมื่อพิจารณาแยกเป็นตัวแปรย่อย ๆ จะมีตัวแปรสื่อหลักอยู่ในระดับมาก 7 ตัวแปรย่อย

4. ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการนำเสนอด้วยภาพ สี ตัวอักษรและเสียงประกอบ ด้านแบบทดสอบและประเมินผล และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก คือ

(1) ด้านเนื้อหาของการเรียนรู้แบบออนไลน์ โดยภาพรวมพบว่าส่วนใหญ่จะอยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} = 3.88$) ใน 5 ตัวแปรย่อย และเมื่อพิจารณาแยกเป็นตัวแปรย่อย ๆ จะมีตัวแปรด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมาก 5 ตัวแปรย่อย

(2) ด้านการนำเสนอด้วยภาพ สี ตัวอักษรและเสียงประกอบของการเรียนรู้แบบออนไลน์ โดยภาพรวมพบว่าส่วนใหญ่จะอยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} = 3.68$) ใน 9 ตัวแปรย่อย และเมื่อพิจารณาแยกเป็นตัวแปรย่อย ๆ จะมีตัวแปรด้านการนำเสนอด้วยภาพ สี ตัวอักษรและเสียงประกอบอยู่ในระดับมาก 8 ตัวแปรย่อย และระดับปานกลาง 1 ตัวแปรย่อย

(3) ด้านแบบทดสอบและประเมินผลของการเรียนแบบออนไลน์ โดยภาพรวมพบว่าส่วนใหญ่จะอยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} = 3.77$) ใน 6 ตัวแปรย่อย และเมื่อพิจารณาแยกเป็นตัวแปรย่อย ๆ จะมีตัวแปรด้านแบบทดสอบและประเมินผลอยู่ในระดับมาก 6 ตัวแปรย่อย

(4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของการเรียนแบบออนไลน์ โดยภาพรวมพบว่าส่วนใหญ่จะอยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} = 3.82$) ใน 4 ตัวแปรย่อย และเมื่อพิจารณาแยกเป็นตัวแปรย่อย ๆ จะมีตัวแปรด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมาก 4 ตัวแปรย่อย

5. ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับความรู้ กับการใช้ประโยชน์ที่มีต่อความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้านการเปิดรับความรู้ คือ แสวงหาข้อมูล กับการเปิดรับข้อมูลมีค่าเท่ากับ 0.720 และตัวแปรด้านการใช้ประโยชน์ คือ สื่อเสริมกับสื่อเดิม มีค่าเท่ากับ 0.727 ซึ่งความสัมพันธ์จะอยู่ในระดับสูง และเป็นไปในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกค่า

6. ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับความรู้ การใช้ประโยชน์กับความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้านการเปิดรับความรู้ คือ แสวงหา กับการเปิดรับข้อมูล มีค่าเท่ากับ 0.720 และตัวแปรความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ คือ แบบทดสอบและประเมินผล กับการนำเสนอด้วยภาพ สี ตัวอักษรและเสียง มีค่าเท่ากับ 0.741 ซึ่งความสัมพันธ์จะอยู่ในระดับสูง และเป็นไปในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกค่า

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้านการใช้ประโยชน์ คือ สื่อเสริมกับสื่อเดิม มีค่าเท่ากับ 0.727 และตัวแปรความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ คือ แบบทดสอบและประเมินผล กับการนำเสนอด้วยภาพ สี ตัวอักษรและเสียง มีค่าเท่ากับ 0.741 ซึ่งความสัมพันธ์จะอยู่ในระดับสูง และเป็นไปในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกค่า

7. เปรียบเทียบความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่วิเคราะห์จากนักศึกษา คณะวิชาต่าง ๆ

(1) ความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ด้านเนื้อหาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่วิเคราะห์จากนักศึกษา 13 คณะ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe แล้วกลับไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ ไม่พบรายคู่คณะวิชาใดที่มีความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ด้านเนื้อหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

(2) ความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ด้านการนำเสนอภาพ สี ตัวอักษรและเสียงประกอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิเคราะห์จากนักศึกษา 13 คณะ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe แล้วกลับไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ ไม่พบรายคู่คณะวิชาใดที่มีความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ด้านการนำเสนอภาพ สี ตัวอักษรและเสียงประกอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

(3) ความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ด้านแบบทดสอบและประเมินผลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิเคราะห์จากนักศึกษา 13 คณะ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แต่เมื่อทดสอบความ

แตกต่างกันรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe แล้วกลับไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ ไม่พบรายคู่คณะวิชาใดที่มีความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ด้านแบบทดสอบและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

(4) ความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่วิเคราะห์จากนักศึกษา 13 คณะ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe แล้วกลับไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ ไม่พบรายคู่คณะวิชาใดที่มีความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

8. การพิสูจน์สมมติฐาน

(1) ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับความรู้ของนักศึกษากับความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นไปในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

(2) ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ประโยชน์กับความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง และเป็นไปในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

(3) ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับความรู้ กับการใช้ประโยชน์ ที่มีต่อความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสรุปว่า พบประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยจะได้นำมาอภิปรายเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบทเรียนออนไลน์ (e-learning) ให้สอดคล้องกับความต้องการ และอำนวยความสะดวกสำหรับนักศึกษาในการเปิดรับความรู้ การใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาหรือส่งเสริม สนับสนุน ผู้สอนให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์หรือใช้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับความรู้กับความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) พบว่า การแสวงหาข้อมูล การเปิดรับข้อมูล และการเปิดรับประสบการณ์ มีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กับความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) อยู่ในระดับปานกลาง โดยนักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีความกระตือรือร้นในการหาข้อมูลต่าง ๆ ของรายวิชาที่ต้องการศึกษา หรือใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งมีการเปิดรับข้อมูลออนไลน์ของมหาวิทยาลัย และจากหลายๆ แหล่งเพื่อนำมาเปรียบเทียบกับ ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้ที่เคยศึกษารายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนทางสื่อออนไลน์เพื่อสนับสนุนก่อนการตัดสินใจลงทะเบียนเรียน พร้อมคำแนะนำรายวิชาที่ศึกษา ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนทุกรายวิชาใน e-learning ก่อนลงทะเบียนเรียนทุกครั้ง และเมื่อได้ลงทะเบียนเรียนแล้ว นักศึกษาได้ทำการศึกษาเนื้อหาซึ่งเป็นรายละเอียดของรายวิชาที่ศึกษา การนำเสนอโดยใช้ Powerpoint ของรายวิชาที่ศึกษาแต่ละบทไว้ล่วงหน้าก่อนเข้าเรียน ประกอบกับสามารถนำความรู้ ข้อมูลข่าวสารจากสื่อออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่ศึกษาไปสนทนากับผู้อื่นได้ และข้อมูลข่าวสารในสื่อออนไลน์ยังนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการจัดทำรายงานและเทคนิคการนำเสนอได้ด้วย และนักศึกษาก็มีความพึงพอใจในด้านเนื้อหาที่มีความชัดเจน ปริมาณของเนื้อหาที่เหมาะสม การนำเสนอด้วยภาพนิ่งและ

ภาพเคลื่อนไหว สีที่น่าสนใจ ตัวอักษรมีความเหมาะสมกับหน้าจอและเสียงบรรยายที่ใช้ประกอบบทเรียนที่ชัดเจนของ Powerpoint ที่ผู้สอนนำเสนอ ความน่าสนใจของแบบทดสอบและประเมินผลซึ่งมีข้อคำถามที่ชัดเจน เหมาะสมกับเนื้อหา นอกจากนี้ยังง่ายต่อการใช้งานของสื่อ e-learning ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของรวีวรรณ ขำพล และกิตติศักดิ์ แก้วเนียม (2560) เรื่อง ระบบบทเรียนออนไลน์ พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านบทเรียนออนไลน์ ตัวระบบ และมีความพึงพอใจโดยรวมต่อการใช้งานระบบอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร การใช้สีตัวอักษร และการใช้ภาพประกอบ ความสะดวกในการสืบค้นบทเรียนและการเข้าถึงบทเรียนต่าง ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความรวดเร็วในการเข้าใช้งานระบบ และการเชื่อมโยงของส่วนต่าง ๆ และการตอบสนองภายในระบบ อยู่ในระดับมาก และเมื่อถามถึงความพึงพอใจโดยรวมต่อการใช้งานระบบ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และการศึกษาของชฎาภรณ์ สอนแสนและอรนุช เลิศจรยารักษ์ (2557) เรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับ แรงจูงใจ ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารบนเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ไทยของกลุ่มผู้อ่าน ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ไทยของ ผู้อ่านส่วนใหญ่ คือ มีระยะเวลาเปิดรับน้อยกว่า 1 ปี ใช้เวลาอ่านน้อยกว่า 1 ชั่วโมงต่อวัน เข้าอ่านเว็บไซต์จำนวน 5 ครั้ง ต่อวัน โดยใช้โน้ตบุ๊กในการเข้าถึง เปิดรับข่าวประเภทข่าวบันเทิง ท่องเที่ยว กีฬา และเปิดรับเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ไทยรัฐมากที่สุด แรงจูงใจในการเปิดรับเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ไทยของผู้อ่านส่วนใหญ่ คือ ความสะดวกสบายและง่ายต่อการเข้าถึง ได้ทุกที่ทุกเวลา และพึงพอใจต่อเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ไทยของผู้อ่านส่วนใหญ่ คือ สามารถอ่านข้อมูลย้อนหลังได้ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของนันทินี พิศวิสัย (2558) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร และความพึงพอใจของผู้ใช้เว็บไซต์ www.ginraidee.com ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความถี่ในการเปิดรับข่าวสารบนเว็บไซต์ www.ginraidee.com 6-10 ครั้ง/เดือน มากที่สุด โดยมีจุดประสงค์ในการเปิดรับข่าวสารบนเว็บไซต์ www.ginraidee.com กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ “อุปกรณ์โทรศัพท์ (สมาร์ทโฟน)” ในการเข้าถึงเว็บไซต์ www.ginraidee.com มากที่สุด รองลงมา “เครื่องคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ” และน้อยที่สุด “แท็บเล็ต” กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการเข้าชมเว็บไซต์ www.ginraidee.com ด้านการใช้เว็บไซต์มีค่าสูงที่สุด รองลงมา ด้านรูปแบบการใช้งานและน้อยที่สุด ด้านข้อมูลข่าวสาร และผลของความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารกับความพึงพอใจของผู้ใช้เว็บไซต์ www.ginraidee.com ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่ามีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และการศึกษาของอุษาวดี จันทรสุนธิ และสาคร บุญดาว (2554) เรื่อง ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ ชุตติวารัตถะและวิฑูวิฑูวิททางคณิตศาสตร์ แขนงวิชาหลักสูตรการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก ในด้านกิจกรรมออนไลน์ส่งเสริมการคิดขั้นสูง การได้อภิปรายบนกระดานสนทนา การได้แนวคิดในการทำงานจากการอ่านงานของเพื่อน การได้ผลย้อนกลับของผู้สอน ความสะดวกในการรับผลย้อนกลับจากผู้สอน และการได้เรียนรู้การใช้ระบบเอ็ดวอเตอร์ นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดในด้าน การส่งเสริมการคิดไตร่ตรอง และการได้รับความรู้เพิ่มเติมจากบทเรียนออนไลน์หลังการทำกิจกรรม

ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ประโยชน์ กับความความพึงพอใจการเรียนรู้แบบออนไลน์ จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ประโยชน์ กับความความพึงพอใจการเรียนรู้แบบออนไลน์ พบว่า สื่อเสริม สื่อเดิม และสื่อหลัก มีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กับความความพึงพอใจการเรียนรู้แบบออนไลน์อยู่ในระดับสูง โดยการจัดการเรียนสอนนั้นผู้สอนนอกจากจะบรรยายในห้องเรียนแล้วยังให้ผู้เรียนเข้าไป

ศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติมจากอีเลิร์นนิ่งมีการผสมผสานระหว่างการเรียนแบบออนไลน์ และการเรียนในห้องอย่างเหมาะสม ผู้สอนยังได้มอบหมายให้นักศึกษาได้ศึกษาเนื้อหาแต่ละบทด้วยตนเองจากอีเลิร์นนิ่งก่อนเข้าชั้นเรียน การให้การบ้านในสื่อออนไลน์ และจัดส่งโดยผ่านสื่อ มีการติดต่อสื่อสาร สอบถามข้อมูลจากอาจารย์หรือผู้เชี่ยวชาญ หรือระหว่างกลุ่มซึ่งมีความเหมาะสมกับบริบทของนักศึกษาในปัจจุบัน ความเหมาะสมของเนื้อหาในการเรียนเมื่อใช้ผ่านสมาร์ตโฟน แท็บเล็ต การทดสอบที่เกี่ยวกับเนื้อหารายวิชาด้านความรู้ ความรวดเร็วในการตอบ การได้แต้มคะแนนจากการตอบเร็วในห้องเรียนโดยใช้สื่อออนไลน์ที่มีเทคนิคการนำเสนอด้วยภาพ ตัวอักษร สีและเสียงประกอบ และสรุปผลคะแนนบทเรียนด้วยความรวดเร็ว ชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนผ่อนคลายความเครียด หรือเพื่อความบันเทิง ดังนั้นการใช้อีเลิร์นนิ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนจะเป็นประโยชน์สำหรับนักศึกษาที่จะสามารถติดตามเนื้อหาบทเรียนของแต่ละรายวิชาได้ กรณีที่เรียนไม่ทัน เนื่องจากลาหรือขาดเรียน โดยการออกแบบการใช้สื่อออนไลน์ในการเรียนการสอนให้มีความง่ายต่อการใช้งานและมีความสะดวกในการเข้าใจงานสื่อ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของฉัตรฉัตร (2557) เรื่อง การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในการเปิดรับข้อมูลที่ถูกแชร์ (Shared) ผ่านเฟซบุ๊ก พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับข้อมูลข่าวสารประเภทความรู้ และเคล็ดลับต่าง ๆ จากหน้าแฟนเพจ โดยเลือกอ่านเฉพาะเรื่องที่ตนเองสนใจ ส่วนประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารที่ได้นั้น ทำให้ผู้ใช้เฟซบุ๊กทันต่อเหตุการณ์ข่าวสารที่เกิดขึ้น เพื่อความบันเทิงสนุกสนาน และนำไปใช้สนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในด้านความพึงพอใจ ผู้ใช้เฟซบุ๊กมีความพึงพอใจที่รับข้อมูลรวดเร็ว ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ และมีภาพประกอบ (Infographic) ทำให้เข้าใจง่ายขึ้น และการศึกษาของจรรยา ปันทวิงกูร (2554) เรื่อง แนวทางการใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่นิยมใช้ มีหลายประเภทร่วมกันคือเฟซบุ๊ก (Facebook) ยูทูบ (Youtube) และไลน์ (Line) นักศึกษามีการใช้ประโยชน์และมีความพึงพอใจการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในระดับมากที่สุด ในการรับรู้ความง่าย และการรับรู้การใช้ประโยชน์เครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งรับรู้ว่ามีประโยชน์ในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นทำได้สะดวก กว้างขวางและรวดเร็ว ได้รับข่าวสารมากขึ้นหรือได้พบปะกับบุคคลอื่นเพิ่มมากขึ้น รับ-ส่งข่าวสารต่าง ๆ ได้จำนวนมากและหลากหลายประเภทได้ตามที่ต้องการ ใช้ประโยชน์เพื่อการพักผ่อนและคลายความตึงเครียดมากที่สุด นักศึกษาที่เรียนทางด้านสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มีความเห็นไม่แตกต่างกันในด้านการรับรู้ความง่ายในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ การรับรู้การใช้ประโยชน์ของเครือข่ายสังคมออนไลน์ การใช้ประโยชน์ของเครือข่ายสังคมออนไลน์ อิทธิพลทางสังคมที่มีต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และประเภทของข่าวสารที่ใช้ในเครือข่ายสังคมออนไลน์ ยกเว้นด้านทัศนคติต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ 2 กลุ่มมีความเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเปรียบเทียบความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่วิเคราะห์จากนักศึกษาคณะวิชาต่าง ๆ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จากผลการศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่วิเคราะห์จากนักศึกษาคณะวิชาต่าง ๆ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในด้านเนื้อหา ด้านการนำเสนอด้วยภาพ สี ตัวอักษรและเสียง ด้านแบบทดสอบและประเมินผล และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONE-WAY ANOVA) หาค่า F-TEST และ Multiple Comparisons โดยวิธีของ Scheffe) พบว่า ความพึงพอใจการเรียนแบบออนไลน์ทั้ง 4 ด้าน ของนักศึกษาคณะต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับ

การศึกษาของอานนท์ ไชยสุริยา (ม.ป.ป.) เรื่อง การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนวิชา 222102 (English II) ของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน ตามขนาดของกลุ่มเรียน พบว่า จำนวนนักศึกษาต่อกลุ่ม ซึ่งมีจำนวน 4 กลุ่ม คือ กลุ่ม 1-50, กลุ่ม 51-100, กลุ่ม 101-200 และ 201 คนขึ้นไป กับระดับความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนวิชา 222102 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 และความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนวิชา 222102 ของนักศึกษาที่อยู่ในกลุ่ม 1-50 มี ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ 3.3872 ซึ่งความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนวิชา 222102 ของนักศึกษาที่อยู่ในกลุ่ม 201 คนขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ 3.1251 โดยนักศึกษาในห้องเรียนขนาด 1-50 คน และขนาด 51-100 คน มีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนวิชา 222102 สูงกว่านักศึกษาในห้องเรียนขนาด 101-200 คน และ 201 คนขึ้นไป โดยสรุปคือค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนวิชา 222102 ของนักศึกษาขึ้นอยู่กับจำนวนนักศึกษาต่อกลุ่ม และการศึกษาของสุวิมล ระวัง (2554) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการอินเทอร์เน็ต : กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า คณะที่สังกัดที่ต่างกันมีความพึงพอใจในการใช้บริการอินเทอร์เน็ต ด้านการใช้บริการเครือข่ายไร้สาย (Wi-Fi) ด้านการใช้บริการระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ด้านการใช้บริการ E-Mail คอมพิวเตอร์ ด้านการใช้บริการระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ค่า Sig เท่ากับ 0.000 ค่า Sig เท่ากับ 0.000 และค่า Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญ 0.05 ปฏิเสธ H_0 ยอมรับสมมติฐาน H_1 แสดงว่าคณะที่สังกัดที่ต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน ยังมีงานวิจัยของจรรุวรรณ เทวากุล. (2555) เรื่อง ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทวิชาพาณิชยกรรม ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา พบว่า นักเรียนที่สาขาต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนการสอนโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะในการส่งเสริม สนับสนุนการเปิดรับความรู้ การใช้ประโยชน์ และพัฒนาระบบ รูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ให้เกิดประสิทธิภาพ

(1) ควรมีนโยบายในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เพื่อตอบสนองนักศึกษาและบุคคลที่ต้องการศึกษาเพิ่มเติม ที่มีข้อจำกัดทางด้านเวลา และการเดินทางไปเรียนนอกสถานที่ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการศึกษาในปัจจุบันด้วยระบบการเข้าถึงการเรียนการสอนที่ง่ายขึ้น และรวดเร็วโดยไม่ต้องเสียเวลาเดินทางไปเรียนที่มหาวิทยาลัย

(2) ควรจัดตั้งหน่วยงานสนับสนุนที่มีความเชี่ยวชาญการทำสื่อออนไลน์และเสริมสร้างรูปแบบการจัดเตรียมเนื้อหาเพื่อสนับสนุนการจัดทำสื่อให้กับคณาจารย์ส่งข้อมูลให้กับหน่วยงานออกแบบ และสร้างสื่อออนไลน์ ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น และอย่างเป็นระบบ

(3) มหาวิทยาลัย คณะวิชา ต้องมีนโยบายการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ที่ชัดเจนในการใช้ประโยชน์ว่าจะทำเป็นสื่อเสริม สื่อเต็มหรือสื่อหลัก ประกอบกับมีการพัฒนาศักยภาพคณาจารย์ในการทำสื่อออนไลน์ พร้อมทั้งมีระบบการตรวจสอบการจัดทำสื่อ การปรับปรุง พัฒนาให้ทันสมัยตลอดเวลา

(4) ระบบการเรียนแบบออนไลน์ คณาจารย์จะต้องมีการปรับปรุงหรือประยุกต์รูปแบบของบทเรียนออนไลน์ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชานั้น ๆ ทันสมัย และสอดคล้องกับการเรียนการสอนที่ต้องการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ชั้นตอนต่าง ๆ สามารถปรับเปลี่ยนได้ให้มีความยืดหยุ่นกับเนื้อหาและระยะเวลา

(5) ควรมีหน่วยงานตรวจสอบระบบบริหารจัดการเว็บไซต์ให้มีเสถียรภาพในการทำงาน มีการสำรองข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการเก็บข้อมูลเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายในข้อมูลต่าง ๆ ตลอดจนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และระบบบริหารจัดการการเรียนการสอน จะต้องมีความเร็วที่เพียงพอต่อการเข้าถึงข้อมูลไฟล์ขนาดใหญ่ ดาวนโหลดข้อมูล และการโต้ตอบที่ทันต่อกิจกรรม การเข้าสืบค้นข้อมูลเว็บไซต์และกิจกรรมที่ต้องเชื่อมต่อ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรจะทำการวิจัยในประเด็นเรื่อง ความเป็นจริง และความคาดหวังในการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ของสถาบันอุดมศึกษาในอนาคต

(2) ควรจะทำการวิจัยในประเด็นเรื่อง ศึกษาบทบาทและความพร้อมของผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาที่มีต่อแนวโน้มการเปลี่ยนผ่านด้านดิจิทัลของกระบวนการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

จารุวรรณ เทวากุล. (2555) ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ชั้นปีที่1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา.

(การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.

จรรยา ปันทังกูร. (2554). “แนวทางการใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” *ธรรมทรรศน์*, 15(1), 55-56..

ฉัฐมณีน ตั้งกิจถาวร. (2557). *การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในการเปิดรับข้อมูลที่ถูกแชร์ (Shared) ผ่านเฟสบุ๊ค*. (การค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพมหานคร.

ชฎาภรณ์ สวนแสน และ อรุณช เลิศจรรยาภิรักษ์. (2557). พฤติกรรมการเปิดรับ แรงจูงใจ ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารบนเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ไทยของกลุ่มผู้อ่าน ในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารบรรณศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 7(2), 63-74.

รวีวรรณ ขำพล และ กิตติศักดิ์ แก้วเนียม. (2560). ระบบบทเรียนออนไลน์. *PULINET Journal*, 4(1), 26-27.

นันทินี พิศวิลัย. (2558). *พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร และความพึงพอใจของผู้ใช้เว็บไซต์ www.ginraidee.com ในเขตกรุงเทพมหานคร*. (ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

สุวิมล ระวัง. (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการใช้บริการอินเทอร์เน็ต : กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง*. (การค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (ม.ป.ป.). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. ค้นคืนจาก <http://www.moe.go.th/index.php/พระราชบัญญัติ>

อานนท์ ไชยสุริยา. (ม.ป.ป.). การเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนวิชา 222102 (English II)

ของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน ตามขนาดของกลุ่มเรียน. ค้นคืนจาก

<http://proceedings.bu.ac.th/?download=49:222102-%20english-%20ii&start=40>

อุษาวดี จันทรสติ และ สาคร บุญดาว. (2554). ความพึงพอใจของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการเรียน

การสอนออนไลน์ ชุดวิชาสารัตถะและวิทยวิธีทางคณิตศาสตร์ แขนงวิชา หลักสูตรการสอน มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมาธิราช. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 4(2), 59-62.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3th ed). New York: Harper and Row.